Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 15. apríla 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) č. 604/2013 – Určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu – Článok 27 – Opravný prostriedok – Zohľadnenie skutočností, ktoré nastali po rozhodnutí o odovzdaní – Účinná súdna ochrana“

Vo veci C-194/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) z 12. februára 2019 a doručený Súdnemu dvoru 28. februára 2019, ktorý súvisí s konaním:

H. A.

proti

État belge,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen (spravodajca), A. Kumin a N. Wahl, sudcovia E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos a N. Jääskinen,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: M. Krausenböck, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. novembra 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– H. A., v zastúpení: J. Hardy, advocaat, M. El Khoury a I. Fontignie, avocates,

– belgická vláda, v zastúpení: C. Pochet, M. Jacobs a P. Cottin, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci D. Matray, J. Matray, S. Matray a C. Piront, avocats,

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a C. S. Schillemans, splnomocnené zástupkyne,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Wils a M. Condou-Durande, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. februára 2021,

* Jazyk konania: francúzština.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 27 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 31, ďalej len „nariadenie Dublin III“), a článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi H. A., štátnym príslušníkom tretieho štátu, na jednej strane a État belge na druhej strane vo veci rozhodnutia, ktoré vydal Office des étrangers (Cudzinecký úrad, Belgicko) a ktorým sa zamieta žiadosť H. A. o azyl a nariaďuje tejto osobe opustiť belgické územie.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2013/32/EÚ

3 Článok 46 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60) uvádza:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia mali právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti:

a) rozhodnutiu o ich žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutia:
   i) považovať žiadosť za neopodstatnenú v súvislosti s postavením utečenca a/alebo postavením osoby s doplnkovou ochranou;
   ii) považovať žiadosť za neprípustnú…;
   iii) prijatého na hranici alebo v tranzitnom priestore členského štátu…;
   iv) neuskutočniť preskúmanie…;

b) odmietnutiu znovu otvoriť posudzovanie žiadosti po jeho prerušení…;

c) rozhodnutiu o odňatí medzinárodnej ochrany….

…

3. V záujme dosiahnutia súladu s odsekom 1 členské štáty zabezpečia, aby účinný opravný prostriedok zahŕňal posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc*…, a to aspoň v rámci konania o opravnom prostriedku pred súdom prvého stupňa.“

Nariadenie Dublin III

4 Odôvodnenia 4, 5 a 19 nariadenia Dublin III znejú:

„(4) V záveroch [Európskej rady na jej mimoriadnom zasadnutí v] Tampere [(Fínsko) 15. a 16. októbra 1999] sa takisto konštatuje, že spoločný európsky azylový systém by mal zahŕňať z krátkodobého hľadiska jasnú a uplatniteľnú metódu na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl.

(5) Takáto metóda by mala byť založená na objektívnych a spravodlivých kritériách ako pre členské štáty, tak aj pre dotknuté osoby. Mala by umožniť najmä rýchle určenie zodpovedného členského štátu, aby bol zaručený efektívny prístup k postupom na udelenie medzinárodnej ochrany a aby nebolo ohrozené rýchle vybavovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu.

…

(19) S cieľom zaručiť účinnú ochranu práv dotknutých osôb by sa mali v súvislosti s rozhodnutiami o odovzdaní do zodpovedného členského štátu stanoviť právne záruky a právo na účinný prostriedok nápravy predovšetkým v súlade s článkom 47 [Charty]. S cieľom zabezpečiť dodržanie medzinárodného práva by mal účinný prostriedok nápravy voči takýmto rozhodnutiam zahŕňať preskúmanie uplatňovania tohto nariadenia, ako aj právnej a faktickej situácie v členskom štáte, do ktorého sa žiadateľ odovzdáva.“

5 Článok 2 tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia:

…

g) ‚rodinní príslušníci‘ sú, ak rodina už existovala v krajine pôvodu, títo členovia rodiny žiadateľa, ktorí sa nachádzajú na území členských štátov:

– manžel žiadateľa alebo jeho partner, s ktorým žije v stálom zväzku a s ktorým nie je zosobášený…,

– maloleté deti párov uvedených v prvej zarážke alebo žiadateľa…,

– otec, matka alebo iná dospelá osoba zodpovedná za žiadateľa…, ak je týmto žiadateľom maloletá nezosobášená osoba,

– otec, matka alebo iná dospelá osoba zodpovedná za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu…, ak je osoba požívajúca medzinárodnú ochranu maloletou nezosobášenou osobou.“

6 Článok 10 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Ak má žiadateľ v členskom štáte rodinného príslušníka, ktorého žiadosť o medzinárodnú ochranu v tomto členskom štáte ešte nebola predmetom prvého rozhodnutia vo veci samej, je tento členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu pod podmienkou, že dotknuté osoby vyjadrili svoje želanie písomne.“

7 Článok 17 toho istého nariadenia spresňuje:

„1. Odchylne od článku 3 ods. 1 môže každý členský štát rozhodnúť, že posúdi žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú mu podal štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, dokonca aj keď mu podľa kritérií stanovených v tomto nariadení neprislúcha zodpovednosť za takéto posúdenie.

…

2. Členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu…, alebo zodpovedný členský štát môže kedykoľvek pred prijatím prvého rozhodnutia vo veci samej požiadať iný členský štát o prevzatie žiadateľa s cieľom zlúčiť akékoľvek osoby blízke rodine z humanitárnych dôvodov založených najmä na rodinných alebo kultúrnych aspektoch, a to aj keď tento iný členský štát nie je zodpovedným podľa kritérií stanovených v článkoch 8 až 11 a článku 16. Dotknuté osoby musia svoj súhlas vyjadriť písomne.

…“

8 Článok 27 nariadenia Dublin III znie:

„1. Žiadateľ… má právo na účinný opravný prostriedok vo forme odvolania proti rozhodnutiu o odovzdaní alebo vo forme vecného alebo právneho preskúmania tohto rozhodnutia, a to na súde.

2. Členské štáty stanovia primeranú lehotu, v rámci ktorej môže dotknutá osoba uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1.

3. Na účely odvolania proti rozhodnutiu o odovzdaní alebo jeho preskúmania členské štáty vo svojom vnútroštátnom práve stanovia, že:

a) na základe odvolania alebo preskúmania získava dotknutá osoba právo zotrvať na území daného členského štátu až do prijatia rozhodnutia vo veci odvolania alebo preskúmania, alebo

b) odovzdanie sa automaticky odkladá a tento odklad zanikne po určitom primeranom období, počas ktorého má súd po podrobnom a prísnom preskúmaní rozhodnúť o tom, či má odvolanie alebo preskúmanie odkladný účinok, alebo

c) dotknutá osoba môže v primeranej lehote požiadať súd o odklad výkonu rozhodnutia o odovzdaní do prijatia rozhodnutia vo veci jej odvolania alebo preskúmania. Členské štáty zabezpečia, aby bol k dispozícii účinný opravný prostriedok, a to [s] odkladom odovzdania do prijatia rozhodnutia o prvej žiadosti o odklad. …

4. Členské štáty môžu stanoviť, že príslušné orgány môžu bez návrhu rozhodnúť, že výkon rozhodnutia o odovzdaní sa odloží do prijatia rozhodnutia o odvolaní alebo preskúmaní.

5. Členské štáty zabezpečia, aby mala dotknutá osoba prístup k právnej pomoci a v prípade potreby aj k jazykovej pomoci.

6. Členské štáty zabezpečia na požiadanie bezplatné poskytnutie právnej pomoci, ak dotknutá osoba nie je schopná hradiť s tým spojené náklady…“

Belgické právo

9 Článok 39/2 loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (zákon z 15. decembra 1980 o vstupe na územie, pobyte, usadení cudzincov a vyhostení cudzincov) (*Moniteur belge* z 31. decembra 1980, s. 14584), v odseku 2 stanovuje:

„Rada [pre cudzinecké spory (Belgicko)] rozhodne rozsudkom v konaniach o neplatnosť o ostatných opravných prostriedkoch z dôvodu porušenia podstatných náležitostí alebo náležitostí stanovených pod hrozbou neplatnosti, prekročenia alebo zneužitia právomoci."

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

10 H. A. podal 22. mája 2017 žiadosť o azyl v Belgicku.

11 Office des étrangers (Cudzinecký úrad) po tom, čo 31. mája 2017 vypočul H. A., požiadal 22. júna 2017 španielske orgány o prevzatie tejto osoby.

12 Dňa 4. júla 2017 španielske orgány vyhoveli tomuto dožiadaniu o prevzatie H. A.

13 Dňa 1. augusta 2017 Office des étrangers (Cudzinecký úrad) zamietol žiadosť o azyl podanú H. A. a nariadil mu opustiť belgické územie.

14 H. A. napadol toto rozhodnutie na Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) žalobou podanou 25. augusta 2017 s tvrdením, že jeho brat prišiel do Belgicka 22. augusta 2017, že tam podal žiadosť o azyl a že je nevyhnutné, aby ich žiadosti boli preskúmané spoločne na zabezpečenie spravodlivého procesu.

15 Rozsudkom z 30. novembra 2017 tento súdny orgán uvedenú žalobu zamietol. Tento rozsudok sa sčasti zakladal na konštatovaní, že skutočnosti týkajúce sa príchodu brata H. A. do Belgicka nastali po prijatí sporného rozhodnutia Office des étrangers (Cudzinecký úrad), a preto ich nemožno zohľadniť pri posúdení zákonnosti tohto rozhodnutia.

16 Dňa 28. decembra 2017 H. A. podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Na podporu tohto kasačného opravného prostriedku tvrdí, že Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) porušila jeho právo na účinný opravný prostriedok, ako vyplýva z článku 27 nariadenia Dublin III a článku 47 Charty, pretože na účely preskúmania zákonnosti rozhodnutia o odovzdaní odmietla zohľadniť skutočnosti, ktoré nastali po prijatí tohto rozhodnutia.

17 Za týchto podmienok Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 27 [nariadenia Dublin III], zohľadnený samostatne a v spojení s článkom 47 [Charty], vykladať v tom zmysle, že ukladá vnútroštátnemu súdu povinnosť, aby na účely zabezpečenia práva na účinný opravný prostriedok prípadne zohľadnil skutočnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o ‚odovzdaní podľa nariadenia Dublin'?"

O pretrvávaní predmetu sporu vo veci samej

18 Belgická vláda tvrdí, že konanie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa má zastaviť. H. A. už totiž nemá záujem na podaní kasačného opravného prostriedku, keďže belgické orgány začali 31. januára 2019 s posudzovaním jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu a následne mu 28. augusta 2019 udelili azyl.

19 Vnútroštátny súd na výzvu Súdneho dvora, aby mu uviedol, či sa domnieva, že odpoveď na jeho otázku je na účely vydania rozhodnutia vo veci samej naďalej potrebná, odpovedal, že si želá na svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania zotrvať.

20 Tento súd v tejto súvislosti najmä spresnil, že predmet kasačného opravného prostriedku vo veci samej stále existuje, keďže sa týka súdneho rozhodnutia, ktoré nemôže byť na základe nijakej skutkovej okolnosti odstránené z právneho poriadku. Na základe toho usudzuje, že ak by skutočnosti uvádzané belgickou vládou boli správne, mohla by skutočne vzniknúť otázka o pretrvávaní záujmu H. A. na dosiahnutí zrušenia napadnutého rozsudku vo veci samej. Uvedený súd však nemôže bez návrhu a kontradiktórnej diskusie rozhodnúť, že tento záujem zanikol a že odpoveď na položenú otázku už nie je potrebná na vyriešenie sporu vo veci samej.

21 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora konanie, ktoré upravuje článok 267 ZFEÚ, je nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Únie potrebný na vyriešenie sporov, o ktorých rozhodujú [rozsudky z 12. marca 1998, Djabali, C-314/96, EU:C:1998:104, bod 17, ako aj z 19. novembra 2019, A. K. a i. (Nezávislosť disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982, bod 69].

22 Tiež podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi ním a vnútroštátnymi súdmi stanovenej v článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. Preto v prípade, že sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť [rozsudok z 24. novembra 2020, Openbaar Ministerie (Falšovanie listín), C-510/19, EU:C:2020:953, bod 25 a citovaná judikatúra].

23 Keďže vnútroštátny súd usudzuje, že podľa procesných pravidiel belgického práva je stále povinný rozhodnúť o spore vo veci samej, možno dospieť k záveru, že tento súd stále prejednáva tento spor a že odpoveď Súdneho dvora na položenú otázku je naďalej užitočná na vyriešenie uvedeného sporu.

24 Z toho dôvodu treba o návrhu na začatie prejudiciálneho konania rozhodnúť.

O prejudiciálnej otázke

25 Svojou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 27 ods. 1 nariadenia Dublin III, prípadne s prihliadnutím na článok 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že súd, ktorý rozhoduje o žalobe o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu o odovzdaní, nemôže v rámci preskúmania tejto žaloby zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí tohto rozhodnutia.

26 Na úvod, keďže belgická vláda na pojednávaní tvrdila, že procesné pravidlá belgického práva sú v súlade s právom Únie, keďže stanovujú, že príslušný súd je povinný v rámci preskúmania žaloby o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu o odovzdaní zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí tohto rozhodnutia a ktoré sú rozhodujúce na účely správneho uplatnenia nariadenia Dublin III, treba na úvod pripomenúť, že Súdnemu dvoru v rámci rozdelenia právomocí medzi súdmi Únie a vnútroštátnymi

súdmi prináleží zohľadniť skutkové a právne okolnosti, ktorých sa týkajú prejudiciálne otázky, tak, ako ich definuje rozhodnutie vnútroštátneho súdu. Návrh na začatie prejudiciálneho konania teda nemožno preskúmať z hľadiska výkladu vnútroštátneho práva uvedeného vládou členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. júna 2016, New Valmar, C-15/15, EU:C:2016:464, bod 25).

27 Vnútroštátny súd pritom jasne preukázal, že podľa jeho výkladu belgického práva musí správny súd v rámci preskúmania žaloby o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu o odovzdaní rozhodnúť o zákonnosti tohto rozhodnutia tak, ako bolo prijaté dotknutým správnym orgánom, a to na základe informácií, ktorými tento orgán disponoval bez možnosti zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí uvedeného rozhodnutia.

28 Výklad procesných pravidiel belgického práva, ktorý obhajuje belgická vláda, preto nemôže Súdny dvor prijať na účely tohto prejudiciálneho konania.

29 Okrem toho belgická a holandská vláda, ako aj Európska komisia tvrdia, že okolnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o odovzdaní dotknutého vo veci samej, na ktoré sa odvoláva H. A., neboli rozhodujúce na účely správneho uplatnenia nariadenia Dublin III.

30 V tejto súvislosti je pravda, že bez toho, aby bolo dotknuté prípadné použitie diskrečnej doložky stanovenej v článku 17 nariadenia Dublin III dotknutým členským štátom, príchod brata žiadateľa o medzinárodnú ochranu do žiadajúceho členského štátu nemôže s prihliadnutím na definíciu pojmu „rodinní príslušníci“, ktorý sa nachádza v článku 2 písm. g) tohto nariadenia, odôvodniť uplatnenie článku 10 uvedeného nariadenia týkajúceho sa situácie, v ktorej má žiadateľ v členskom štáte svojho rodinného príslušníka, ktorého žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná v tomto členskom štáte ešte nebola predmetom prvého rozhodnutia vo veci samej.

31 Toto konštatovanie však svojou povahou neposkytuje vnútroštátnemu súdu dostatočnú odpoveď na rozhodnutie o kasačnom opravnom prostriedku, o ktorom rozhoduje, keďže tento súd spresnil, že v rámci preskúmania tohto kasačného opravného prostriedku musí určiť, či Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) bola povinná zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí sporného rozhodnutia o odovzdaní, bez toho, aby mohol posúdiť, či okolnosti, ktoré H. A. konkrétne uviedol pred týmto posledným uvedeným súdom, môžu alebo nemôžu mať vplyv na určenie zodpovedného členského štátu.

32 Vzhľadom na problematiku, o ktorej vnútroštátny súd teda rozhoduje vo veci samej, treba pripomenúť, že článok 27 ods. 1 nariadenia Dublin III stanovuje, že osoba, voči ktorej bolo prijaté rozhodnutie o odovzdaní, má právo na účinný opravný prostriedok vo forme odvolania proti tomuto rozhodnutiu alebo vo forme skutkového alebo právneho preskúmania na súde.

33 Rozsah tohto opravného prostriedku je spresnený v odôvodnení 19 tohto nariadenia, ktoré uvádza, že s cieľom zabezpečiť dodržanie medzinárodného práva by mal účinný prostriedok nápravy voči takýmto rozhodnutiam zahŕňať jednak preskúmanie uplatňovania tohto nariadenia, a jednak preskúmanie právnej a skutkovej situácie v členskom štáte, do ktorého sa žiadateľ odovzdáva (rozsudky z 25. októbra 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 37, ako aj z 2. apríla 2019, H. a R., C-582/17 a C-583/17, EU:C:2019:280, bod 39).

34 Vzhľadom najmä na všeobecný vývoj, ktorý zaznamenal systém určovania členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej v jednom z členských štátov v dôsledku prijatia nariadenia Dublin III a cieľov, ktoré toto nariadenie sleduje, článok 27 ods. 1 uvedeného nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie na základe opravného prostriedku, ktorý stanovuje proti rozhodnutiu o odovzdaní, sa má týkať dodržania tak pravidiel určujúcich zodpovednosť za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako aj procesných záruk stanovených týmto istým nariadením (rozsudky z 25. októbra 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 38, ako aj z 2. apríla 2019, H. a R., C-582/17 a C-583/17, EU:C:2019:280, bod 40).

35 Súdny dvor navyše rozhodol, že vzhľadom jednak na cieľ uvedený v odôvodnení 19 tohto rozhodnutia spočívajúci v zabezpečení účinnej ochrany práv dotknutých osôb v súlade s článkom 47 Charty základných práv a jednak na cieľ uvedený v odôvodnení 5 uvedeného nariadenia, ktorý spočíva v zabezpečení rýchleho určenia členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, musí žiadateľ disponovať účinným a rýchlym opravným prostriedkom, ktorý mu umožní odvolať sa na okolnosti, ktoré nastali po tom, čo bolo voči nemu prijaté rozhodnutie o odovzdaní, ak je zohľadnenie týchto okolností rozhodujúce na účely správneho uplatnenia uvedeného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. októbra 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 44, a z 25. januára 2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, bod 31).

36 Z judikatúry Súdneho dvora tiež vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ktorá umožňuje dotknutému žiadateľovi o medzinárodnú ochranu odvolať sa v rámci opravného prostriedku proti rozhodnutiu o jeho odovzdaní na okolnosti, ktoré nastali po tom, čo bolo prijaté toto rozhodnutie, spĺňa túto povinnosť stanoviť účinný a rýchly opravný prostriedok (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. októbra 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 45, a z 25. januára 2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, bod 32).

37 Táto posledná uvedená judikatúra však napriek tomu neznamená, že členské štáty musia podľa článku 27 nariadenia Dublin III nevyhnutne organizovať svoj systém opravných prostriedkov tak, aby bola v rámci preskúmania opravného prostriedku umožňujúceho spochybniť zákonnosť rozhodnutia o odovzdaní zaručená požiadavka zohľadniť rozhodujúce okolnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o odovzdaní, uvedená v bode 35 tohto rozsudku.

38 Normotvorca Únie totiž harmonizoval len niektoré procesné podmienky opravného prostriedku proti rozhodnutiu o odovzdaní alebo preskúmania tohto rozhodnutia zo skutkového a právneho hľadiska na súde, ktorý musí mať dotknutá osoba k dispozícii.

39 V tejto súvislosti, hoci článok 27 ods. 1 nariadenia Dublin III a jeho odôvodnenie 19 prispievajú k vymedzeniu predmetu tohto opravného prostriedku a stanovujú, že tento opravný prostriedok by malo byť možné podať na súd, článok 27 ods. 2 až 6 tohto nariadenia poskytuje len spresnenia, pokiaľ ide o lehotu, v ktorej musí byť možné uvedený opravný prostriedok podať, podmienky odkladu výkonu rozhodnutia o odovzdaní v prípade podania takéhoto opravného prostriedku a právnu pomoc, ktorú by mala mať možnosť dotknutá osoba využiť.

40 Článok 27 nariadenia Dublin III však nespresňuje, či z práva na opravný prostriedok, ktoré toto nariadenie stanovuje, nevyhnutne vyplýva, že súd, ktorý rozhoduje o tomto opravnom prostriedku, môže *ex nunc* preskúmať zákonnosť rozhodnutia o odovzdaní.

41 Znenie tohto článku 27 sa tak líši od znenia článku 46 ods. 3 smernice 2013/32, prijatého v ten istý deň ako nariadenie Dublin III, v rámci všeobecnej revízie spoločného európskeho azylového systému, v ktorom sa uvádza, že účinný opravný prostriedok proti aktom uvedeným v článku 46 ods. 1 tejto smernice, medzi ktorými sa nenachádzajú rozhodnutia o odovzdaní, stanovuje „v plnom rozsahu a *ex nunc* posúdenie skutkových aj právnych otázok“.

42 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v prípade neexistencie pravidiel Únie v danej oblasti prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby na základe zásady procesnej autonómie upravil procesné náležitosti týkajúce sa žalôb určených na zaručenie ochrany práv osôb podliehajúcich súdnej právomoci, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej priaznivé než pravidlá, ktoré upravujú podobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo Únie (zásada efektivity) [pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. júna 2002, HI, C-92/00, EU:C:2002:379, bod 67; z 13. decembra 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, bod 26, ako aj z 9. septembra 2020, Generálny komisár pre utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti (Zamietnutie následnej žiadosti – Lehota na podanie opravného prostriedku) C-651/19, EU:C:2020:681, bod 34].

43 Je potrebné tiež pripomenúť, že členské štáty sú pri vykonávaní práva Únie povinné zabezpečiť dodržiavanie práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 prvom odseku Charty, ktorý predstavuje potvrdenie zásady účinnej súdnej ochrany (rozsudok z 19. decembra 2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, bod 34).

44 Pokiaľ ide po prvé o zásadu ekvivalencie, tá vyžaduje, aby sa všetky pravidlá týkajúce sa opravného prostriedku bez rozdielu uplatňovali tak na opravné prostriedky založené na porušení práva Únie, ako aj na opravné prostriedky založené na porušení vnútroštátneho práva (rozsudok z 15. marca 2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, bod 50 a citovaná judikatúra).

45 Pokiaľ ide po druhé o zásadu efektivity, treba zdôrazniť, že žaloba o neplatnosť podaná proti rozhodnutiu o odovzdaní, v rámci ktorej súd, ktorý o nej rozhoduje, nemôže zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí tohto rozhodnutia a ktoré sú rozhodujúce na účely správneho uplatňovania nariadenia Dublin III, nezabezpečuje dostatočnú súdnu ochranu, ktorá dotknutej osobe umožňuje uplatniť práva, ktoré jej priznáva toto nariadenie a článok 47 Charty.

46 Ako však uviedol generálny advokát v bodoch 82 a 85 svojich návrhov, nemožno vylúčiť, že by v rámci vnútroštátneho súdneho systému posudzovaného ako celok mohla byť dostatočná súdna ochrana zaručená v inej forme než zohľadnením rozhodujúcich okolností, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o odovzdaní pri posudzovaní opravného prostriedku, ktorý má zaručiť preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia.

47 Aby bola dotknutej osobe poskytnutá dostatočná súdna ochrana, musí osobitný opravný prostriedok, odlišný od opravného prostriedku uvedeného v predchádzajúcom bode, v praxi tejto osobe zaručiť možnosť dosiahnuť, aby príslušné orgány žiadajúceho členského štátu nemohli v prípade, že by okolnosť, ktorá nastala po prijatí rozhodnutí o odovzdaní, bránila jeho vykonaniu, pristúpiť k odovzdaniu uvedenej osoby do iného členského štátu. Uvedený opravný prostriedok musí tiež zabezpečiť, že ak okolnosť, ktorá nastala po prijatí rozhodnutia o odovzdaní, zakladá zodpovednosť žiadajúceho členského štátu, príslušné orgány tohto členského štátu sú povinné prijať opatrenia potrebné na uznanie tejto zodpovednosti a na bezodkladné začatie posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej tou istou osobou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 43).

48 Z toho vyplýva, že podanie osobitného opravného prostriedku umožňujúceho zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o odovzdaní a ktoré sú rozhodujúce na účely správneho uplatnenia nariadenia Dublin III, musí byť možné po tom, ako nastali takéto okolnosti, pričom však toto uplatnenie nemôže byť podmienené tým, že dotknutá osoba je pozbavená slobody alebo že dotknuté rozhodnutie o odovzdaní má byť bezprostredne vykonané.

49 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 27 ods. 1 nariadenia Dublin III s prihliadnutím na odôvodnenie 19 tohto nariadenia, ako aj článok 47 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že súd rozhodujúci o žalobe o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu o odovzdaní nemôže v rámci preskúmania tohto opravného prostriedku zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí tohto nariadenia a ktoré sú rozhodujúce na účely správneho uplatnenia tohto nariadenia, okrem prípadov, že táto právna úprava stanovuje osobitný opravný prostriedok zahrňujúci *ex nunc* preskúmanie situácie dotknutej osoby, ktorého výsledky sú pre príslušné orgány záväzné, ktorý možno podať hneď po tom, ako nastanú takéto okolnosti, a ktorý predovšetkým nie je podmienený tým, že táto osoba je pozbavená slobody, ani tým, že uvedené rozhodnutie má byť bezprostredne vykonané.

O trovách

50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 27 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, s prihliadnutím na odôvodnenie 19 tohto nariadenia, ako aj článok 47 Charty základných práv Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že súd rozhodujúci o žalobe o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu o odovzdaní nemôže v rámci preskúmania tohto opravného prostriedku zohľadniť okolnosti, ktoré nastali po prijatí tohto nariadenia a ktoré sú rozhodujúce na účely správneho uplatnenia tohto nariadenia, okrem prípadov, že táto právna úprava stanovuje osobitný opravný prostriedok zahrňujúci *ex nunc* preskúmanie situácie dotknutej osoby, ktorého výsledky sú pre príslušné orgány záväzné, ktorý možno podať hneď po tom, ako nastanú takéto okolnosti, a ktorý predovšetkým nie je podmienený tým, že táto osoba je pozbavená slobody, ani tým, že uvedené rozhodnutie má byť bezprostredne vykonané.

Podpisy